

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 สรุปฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

(หน่วย : พันบาท)

รายการ	งวดบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
เงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด	324,280	389,143	625,285
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	1,471,410	2,605,945	1,269,972
สินค้าคงเหลือ	152,050	110,896	110,867
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	2,154,431	1,249,179	719,377
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	717,930	140,410	130,262
สินทรัพย์รวม	8,900,940	9,454,466	6,971,752
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	2,215,636	3,040,271	1,462,810
เจ้าหนี้การค้า	710,892	572,249	527,621
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-
หุ้นกู้	750,000	400,000	-
หนี้สินรวม	5,222,807	5,668,812	3,667,851
ทุนชำระแล้ว	618,000	618,000	618,000
กำไรสะสม	2,557,011	2,650,510	2,168,992
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,678,133	3,785,654	3,303,901
รายได้จากการขาย งานตามสัญญา บริการและค่าเช่า	7,679,302	9,073,519	5,431,237
รายได้รวม	7,691,707	9,091,422	5,509,745
ต้นทุนขาย งานตามสัญญา บริการและค่าเช่า	6,564,310	7,783,805	5,071,493
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	611,157	655,517	548,246
รายได้ทางการเงิน	19,415	16,932	12,200
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	107,624	137,057	73,951
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ทางการเงิน(โอนกลับ)	-	-	(38,254)
ต้นทุน และค่าใช้จ่ายรวม	7,230,939	8,636,046	5,773,302
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	351,391	451,176	(287,504)
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.57	0.73	(0.47)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,668,704	309,617	2,959,837
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(538,820)	(375,288)	(470,421)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,396,393)	130,535	(2,253,275)
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	1	1	1
จำนวนหุ้นสามัญปลายงวด (พันหุ้น)	618,000	618,000	618,000
จำนวนหุ้นเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	618,000	618,000	618,000
มูลค่าสุทธิตามบัญชี (บาท/หุ้น)	5.99	6.17	5.39
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.50	0.52	-

13.2 การแสดงอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

อัตราส่วนทางการเงิน	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เกิดขึ้นจริง / ตรวจสอบแล้ว		
	2561	2562	2563
อัตราส่วนสภาพคล่อง (LIQUIDITY RATIO)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.07	1.34	1.54
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.36	0.55	0.57
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.32	0.06	0.67
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	4.98	4.38	2.74
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	72	82	131
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	16.47	38.47	24.58
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	22	9	15
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	10.73	12.13	9.22
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	34	30	39
วงจรเงินสด (วัน)	60	61	107
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (PROFITABILITY RATIO)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	14.52	14.21	6.62
อัตรากำไรสุทธิ (%)	4.57	4.96	(5.22)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	9.68	12.01	(8.05)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (EFFICIENCY RATIO)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	3.86	4.92	(3.50)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ⁽¹⁾ (%)	48.30	79.14	57.50
อัตรการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.85	0.99	0.67
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (FINANCIAL POLICY RATIO)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.42	1.50	1.11
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	4.49	3.47	(3.67)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	1.28	0.39	3.92
อัตรการจ่ายเงินปันผล (%)	71.91 ⁽²⁾	114.24 ⁽²⁾	-

 หมายเหตุ: ⁽¹⁾ รวมสิทธิการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคม

⁽²⁾ เป็นอัตราร้อยละของกำไรสุทธิตามงบการเงินรวมหลังหักเงินสำรองต่าง ๆ ทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทและตามกฎหมาย

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ
14.1 ภาพรวมของการดำเนินงาน
ผลการดำเนินงานปี 2563

บริษัทมีรายได้รวมในปี 2563 จำนวน 5,510 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 3,582 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 39.4 โดยรายได้จากการขาย งานตามสัญญา บริการและค่าเช่า ในปี 2563 มีจำนวน 5,431 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 3,642 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 40.1 สาเหตุหลักลดลงจากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการบิน ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ และส่งผลกระทบต่อรายได้โดยตรงของบริษัท ได้แก่ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน ซึ่งรายได้ขึ้นกับจำนวนผู้โดยสาร โดยบริษัทมีรายได้รวมในปี 2563 ลดลงจำนวน 922 ล้านบาท จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นอกจากนี้ ในปี 2562 บริษัทมีการรับรู้รายได้จากงานติดตั้งของโครงการขนาดใหญ่ ได้แก่ โครงการจ้างออกแบบ จัดหา พัฒนา ติดตั้งและดูแลบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปสำหรับธุรกิจหลัก (ระยะที่ 2) จำนวน 2,074 ล้านบาท ทำให้ผลการดำเนินงานลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ขณะที่รายได้อื่นมีจำนวน 79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 61 ล้านบาท จากปี 2562

ต้นทุนขาย งานตามสัญญา บริการและค่าเช่า มีจำนวน 5,071 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 2,712 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 34.8 ทำให้กำไรขั้นต้นมีจำนวน 360 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 930 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 72.1 โดยมีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 6.6 ของรายได้ ลดลงจากร้อยละ 14.2 ในปี 2562

ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่นมีจำนวน 740 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 112 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13.2 สาเหตุหลักเกิดจากการลดลงของเงินเดือนและผลประโยชน์พนักงาน ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ทางการเงิน (โอนกลับ) และค่าใช้จ่ายอื่น

รายได้ทางการเงินมีจำนวน 12 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว จำนวน 5 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 27.9 ส่วนต้นทุนทางการเงินมีจำนวน 74 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วจำนวน 63 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 46.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562 สาเหตุหลักเกิดจากการลดลงของเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารและส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

รายได้ภาษีเงินได้จำนวน 76 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วจำนวน 40 ล้านบาท

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้บริษัทมีขาดทุนสุทธิเป็นจำนวน 288 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 739 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 163.7 และมีอัตราขาดทุนสุทธิร้อยละ 5.21 ลดลงจากอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 4.95 ในปี 2562

ผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

โครงสร้างรายได้ตามสายธุรกิจ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 31 ธันวาคม 2562 มีดังนี้

สายธุรกิจ	รายได้ (ล้านบาท)		อัตราการเติบโต
	ปี 2563	ปี 2562	
1. สายธุรกิจโครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคม	1,428.5	1,753.0	-18.5%
2. สายธุรกิจเทคโนโลยีประยุกต์ด้าน ICT	2,666.8	3,762.1	-29.1%
3. สายธุรกิจแอปพลิเคชันสนับสนุนด้านการประกอบธุรกิจ	1,414.4	3,576.3	-60.5%
รวม	5,509.7	9,091.4	-39.4%

หมายเหตุ: รายได้ที่แสดงข้างต้นเป็นรายได้ที่ไม่รวมรายการระหว่างกัน

สายธุรกิจ โครงสร้างเครือข่ายการสื่อสาร โทรคมนาคม

รายได้ในปี 2563 มีมูลค่าเท่ากับ 1,428.5 ล้านบาท ลดลง 324.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.5 เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่ 1,753.0 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของการรับรู้รายได้จากงานตามสัญญา

สายธุรกิจ เทคโนโลยีประยุกต์ด้าน ICT

รายได้ในปี 2563 มีมูลค่าเท่ากับ 2,666.8 ล้านบาท ลดลง 1,095.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.1 เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่ 3,762.1 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของการรับรู้รายได้จากงานตามสัญญา

สายธุรกิจแอปพลิเคชันสนับสนุนด้านการประกอบธุรกิจ

รายได้ในปี 2563 มีมูลค่าเท่ากับ 1,414.4 ล้านบาท ลดลง 2,161.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 60.5 เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่ 3,576.3 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของการรับรู้รายได้จากงานตามสัญญา

14.2 ฐานะทางการเงิน (Financial Statement)

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ (Assets)

สินทรัพย์รวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2563 มีมูลค่าทั้งสิ้น 6,972 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2562 จำนวน 2,483 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 26.3 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและรายได้ค้างรับ

สินทรัพย์รวมประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน 5,121 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.5 ของสินทรัพย์รวม เทียบกับปี 2562 จำนวน 7,296 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.2 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2562 จำนวน 2,176 ล้านบาท โดยสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของรายได้ค้างรับและลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น คิดเป็นร้อยละ 33.7 และ 19.5 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวน 1,850 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.5 ของสินทรัพย์รวม เทียบกับปี 2562 จำนวน 2,158 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.8 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2562 จำนวน 307 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 10.3 ของสินทรัพย์รวม

ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ (Trade Account Receivable and Inventory)

บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าสุทธิจำนวน 1,270 ล้านบาท ลดลง 1,336 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 51.3 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2562 ซึ่งมียอดลูกหนี้การค้าสุทธิทั้งสิ้น จำนวน 2,606 ล้านบาท สำหรับการตั้งสำรองเพื่อหนี้จะสูญ บริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือนในอัตราร้อยละ 50 หากหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 12 เดือน จะตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ได้มีการตั้งสำรองค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 51 ล้านบาท ซึ่งบริษัทพิจารณาว่าเพียงพอต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากงานโครงการและเป็นลูกค้าที่มีฐานะทางการเงินดี

สินค้าคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นปี 2563 เท่ากับ 111 ล้านบาท ลดลง 0.03 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.03 เทียบกับ 111 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2562

สภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2563 เท่ากับ 1.54 เท่า เพิ่มขึ้นจากปี 2562 โดยบริษัทมีนโยบายที่ใช้เจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมระยะสั้นสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับงานโครงการที่ได้รับ และการกู้ยืมเป็นแบบโอนสิทธิรับเงินให้สถาบันการเงิน ซึ่งบริษัทจะชำระคืนเงินกู้เมื่อได้รับเงินจากโครงการ ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยยังคงมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการชำระหนี้สินและดอกเบี้ยตรงต่อเวลา

ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 625 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 236 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.7

โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด ดังนี้

- เงินสดจากการดำเนินงาน 2,960 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและรายได้ค้างรับที่ลดลง
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 470 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนซื้ออุปกรณ์ เพื่อสนับสนุน โครงการ
- เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมจัดหาเงิน 2,253 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน

แหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of Fund)

สิ้นปี 2563 บริษัทมีหนี้สินรวม 3,668 ล้านบาท ลดลง 2,001 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 35.3 จากสิ้นปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของเงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อสนับสนุนโครงการ

บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 3,304 ล้านบาท ลดลง 482 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 12.7 จากสิ้นปี 2562 โดยในปี 2563 บริษัทมีขาดทุนสุทธิ 288 ล้านบาท

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2563 เท่ากับ 1.11 เท่า ลดลงจาก 1.50 เท่า ณ สิ้นปี 2562

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ 1.49 เท่า ซึ่งสูงกว่าข้อกำหนดในการออกหุ้นกู้ระยะสั้นที่กำหนดให้บริษัทดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ ณ วันสิ้นงวดระยะเวลาใด ๆ ไม่ต่ำกว่า 1.1 เท่า

14.3 ปัจจัยที่อาจมีผลต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

ตามที่บริษัทมีแผนที่จะเข้าประมูลงานโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการในปี 2564 ทำให้บริษัทมีความต้องการเงินทุนหมุนเวียน เพื่อรองรับการดำเนินงานด้วยเช่นกัน จึงทำให้บริษัทมีความเข้มงวดในการเจรจาเงื่อนไขทางการเงินกับธนาคาร และลูกค้า เพื่อให้การชำระหนี้มีความสอดคล้องกับการรับเงินจากงานโครงการให้มากที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัทในกรณีที่มีความล่าช้าของการดำเนินโครงการขนาดใหญ่เกิดขึ้น และการเพิ่มขึ้นของเงินทุนหมุนเวียน เพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าว อาจส่งผลให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนของงบการเงินรวมอาจจะอยู่ในระดับสูงในระยะเวลาหนึ่ง โดยบริษัทจะพิจารณาเพิ่มทุน เพื่อให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนอยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีที่คาดว่าสัดส่วนดังกล่าวจะสูงเป็นเวลานาน เพื่อลดความเสี่ยงทางการเงิน